BUSINESS FINLAND

Business Finlandin lausunto

Asia: HE 211/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024-2030

Talousvaliokunta
17.11.2022, klo 12.00

Hannu Kemppainen,
johtaja, Business Finland

Business Finlandin
YDINTEHTÄVÄ

Luomme **suomelle vaurautta ja hyvinvointia** kiihdyttämällä asiakkaittemme **kestävää kasvua globaalisti**.

BUSINESS FINLAND

Esitys on tervetullut ja tarpeellinen

BUSINESS FINLAND

Lausunto 1 | 4

BFRK/1/060/2022

Strategy
Hannu Kemppainen 17.11.2022 DN30051143

Saaja: Eduskunnan talousvaliokunta, 17.11.2022 klo 12.00

Asia: HE 211/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030

Business Finland kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää seuraavia päähuomioita asiaan:

- **Lausuttavana oleva lakiesitys on erittäin tervetullut ja tarpeellinen** Suomen tulevan kilpailukyvyn turvaamiseksi ja hyvinvointimme taloudellisen perustan vahvistamiseksi. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta on tutkitusti tärkein kestävän talouskasvun lähde. Suomi on tekemiensä tutkimus- ja kehitysrahoituksen leikkausten myötä menettänyt asemansa kansainvälisenä innovaatiotoiminnan edelläkävijänä (kuva 1) ja leikkaukset ovat epäilemättä vahvasti myötävaikuttaneet talouskasvun kannalta keskeisen tuottavuuskehityksen hilpumiseen.

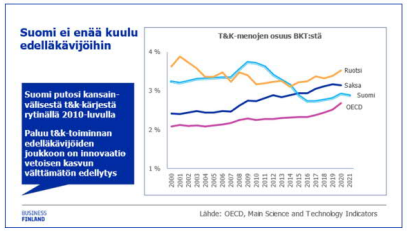

Kuva 1: T&K-menojen BKT-osuus Suomessa ja joissakin vertailumaissa. Lähde: OECD, Main Science and Technology Indicators

BUSINESS FINLAND | Visiting address Porkkalankatu 1, Helsinki FI-00181 Finland | www.businessfinland.fi tel. +358 29 50 55000 kirjaamo@businessfinland.fi | Innovation Funding Agency Business Finland P.O.Box 69, FI-00101, Helsinki, Finland Business ID 0512696-4 | Business Finland Oy P.O.Box 358, FI-00181 Helsinki, Finland Business ID 2725690-3

Lakiesitys on erittäin tervetullut ja tarpeellinen Suomen tulevan kilpailukyvyn turvaamiseksi ja hyvinvointimme taloudellisen perustan vahvistamiseksi.

- **Viime vuosikymmenellä Suomi putosi rytinällä innovaatiotoiminnan eturintamasta.**
- **Paluu edelläkävijöiden joukkoon on kestävän kasvun välttämätön edellytys.**

BUSINESS FINLAND

Yritysten menestys vahvistaa julkista taloutta

BFRK/1/060/2022

Strategy
Hannu Kemppainen 17.11.2022 DN30051143

- **Kun julkisen sektorin panostusta T&K-toimintaan lisätään erityisesti julkisen talouden vahvistamiseksi, panostuksilla kannattaa tavoitella nimenomaan laajaa vipuvaikutusta yksityisen sektorin T&K-panostuksiin.** T&K-panostusten nostaminen neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta ei toteudu ilman yksityistä sektoria, ja yksityisillä panostuksilla on ratkaiseva merkitys T&K-toiminnan hyötyjen konkretisoitumisessa kestävänä talouskasvuna. Yritysvetoisen T&K-toiminnan rahoittamisessa Suomi on pudonnut OECD-maiden häntäpäähän (kuva 2). Business Finland pitää hyvin perusteltuna, että valtion T&K-panostusten kasvattaminen kytketään yksityisen sektorin T&K-menojen kehitykseen.

Kuva 2: Yrityksille kohdistettujen julkisten T&K-kannusteiden osuus BKT:stä. Lähde: OECD R&D Tax Incentives Database, April 2022

- **Yli hallituskausien menevän pitkäjänteisen rahoitusnäkymän luominen on kriittistä yksityisten investointien kasvattamiseksi**, mikä tulee huomioida laissa säädettävän pitkäaikaisen suunnitelman laatimisessa. Vaikeassakin taloustilanteessa tulisi muistaa, että julkinen T&K-rahoitus on pitkällä aikavälillä valtion tuloja lisäävä investointi tulevaisuuteen.
- Pitäjänteisyyden ja ennakoitavuuden turvaamiseksi on hyvä, että **yksityisen sektorin panostusten mahdollisesti jäädessä jälkeen kansallisesta tavoitekehityksestä, ensisijaisena vaihtoehtona ei pidetä valtion T&K-panostusten korotuksen pienentämistä, vaan T&K-toiminnan rahoituksen uudelleenkohdentamista.**

BUSINESS FINLAND | Visiting address Porkkalankatu 1, Helsinki FI-00181 Finland | www.businessfinland.fi tel. +358 29 50 55000 kirjaamo@businessfinland.fi | Innovation Funding Agency Business Finland P.O.Box 69, FI-00101, Helsinki, Finland Business ID 0512696-4 | Business Finland Oy P.O.Box 358, FI-00181 Helsinki, Finland Business ID 2725690-3

Julkisen sektorin panostusta T&K-toimintaan lisätään erityisesti julkisen talouden vahvistamiseksi, joten niillä kannattaa tavoitella laajaa vipuvaikutusta yksityisen sektorin T&K-panostuksiin.

- **T&K-panostusten nostaminen neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta ei toteudu ilman yksityistä sektoria.**
- **Yksityiset panostukset ratkaisevat T&K-toiminnan hyötyjen konkretisoitumisen kestävänä talouskasvuna.**

Yli hallituskausien menevän rahoitusnäkymän luominen on kriittistä yksityisten investointien kasvattamiseksi.

Yksityisen sektorin panostusten mahdollisesti jäädessä jälkeen tavoitekehityksestä, ensisijaisena vaihtoehtona tulee pitää T&K-rahoituksen uudelleenkohdentamista.

BUSINESS FINLAND

Kohdennetulla rahoituksella paras vaikuttavuus

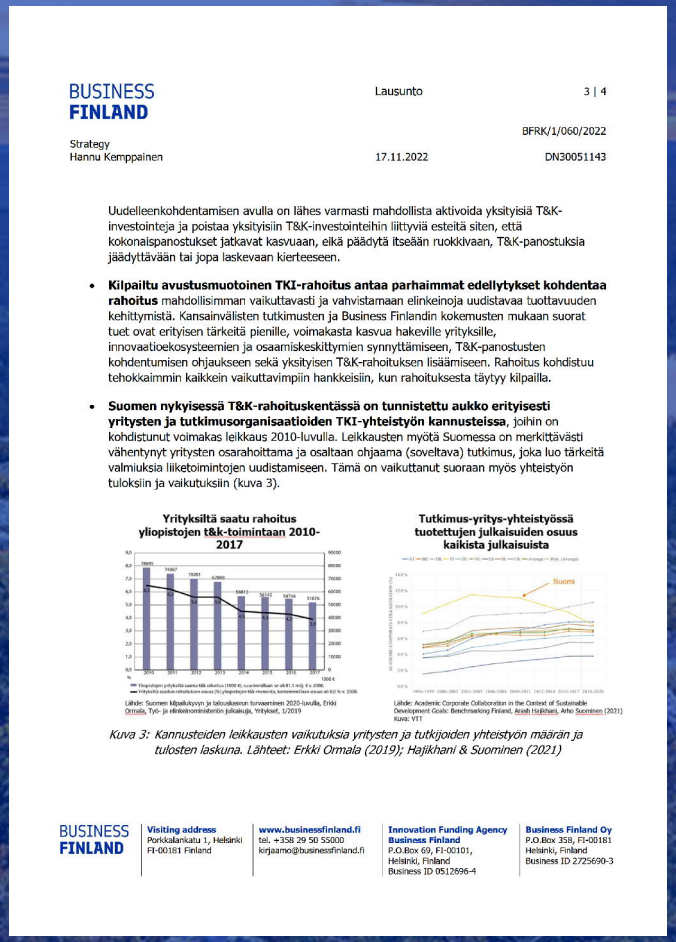

BUSINESS FINLAND | Lausunto | 3 | 4

BFRK/1/060/2022

Strategy
Hannu Kemppainen | 17.11.2022 | DN30051143

Uudelleenkohdentamisen avulla on lähes varmasti mahdollista aktivoida yksityisiä T&K-investointeja ja poistaa yksityisiin T&K-investointeihin liittyviä esteitä siten, että kokonaispanostukset jatkavat kasvuaan, eikä päädytä itseään ruokkivaan, T&K-panostuksia jäädyttävään tai jopa laskevaan kierteeseen.

- **Kilpailtu avustusmuotoinen TKI-rahoitus antaa parhaimmat edellytykset kohdentaa rahoitus** mahdollisimman vaikuttavasti ja vahvistamaan elinkeinoja uudistavaa tuottavuuden kehittymistä. Kansainvälisten tutkimusten ja Business Finlandin kokemusten mukaan suorat tuet ovat erityisen tärkeitä pienille, voimakasta kasvua hakeville yrityksille, innovaatioekosysteemien ja osaamiskeskittymien synnyttämiseen, T&K-panostusten kohdentumisen ohjaukseen sekä yksityisen T&K-rahoituksen lisäämiseen. Rahoitus kohdistuu tehokkaimmin kaikkein vaikuttavimpiin hankkeisiin, kun rahoituksesta täytyy kilpailla.

- **Suomen nykyisessä T&K-rahoituskentässä on tunnistettu aukko erityisesti yritysten ja tutkimusorganisaatioiden TKI-yhteistyön kannusteissa**, joihin on kohdistunut voimakas leikkaus 2010-luvulla. Leikkausten myötä Suomessa on merkittävästi vähentynyt yritysten osarahoittama ja osaltaan ohjaama (soveltava) tutkimus, joka luo tärkeitä valmiuksia liiketoimintojen uudistamiseen. Tämä on vaikuttanut suoraan myös yhteistyön tuloksiin ja vaikutuksiin (kuva 3).

Yrityksiltä saatu rahoitus yliopistojen t&k-toimintaan 2010-2017

Tutkimus-yritys-yhteistyössä tuotettujen julkaisuiden osuus kaikista julkaisuista

Suomi

Kuva 3: Kannusteiden leikkausten vaikutuksia yritysten ja tutkijoiden yhteistyön määrän ja tulosten laskuna. Lähteet: Erkki Ormala (2019); Hajikhani & Suominen (2021)

BUSINESS FINLAND | Visiting address Porkkalankatu 1, Helsinki FI-00181 Finland | www.businessfinland.fi tel. +358 29 50 55000 kirjaamo@businessfinland.fi | Innovation Funding Agency Business Finland P.O.Box 69, FI-00101, Helsinki, Finland Business ID 0512696-4 | Business Finland Oy P.O.Box 358, FI-00181 Helsinki, Finland Business ID 2725690-3

Kilpailtu avustusmuotoinen TKI-rahoitus antaa parhaimmat edellytykset kohdentaa rahoitus mahdollisimman vaikuttavasti.

- **T&K-panostusten vaikuttavuus on suurimmillaan uusien, rohkeiden avausten mahdollistajana.**
- **Kohdennettu rahoitus mahdollistaa kansalliset painopistevalinnat.**

Suomen T&K-rahoituskentässä on tunnistettu aukko erityisesti yritysten ja tutkimusorganisaatioiden TKI-yhteistyön kannusteissa.

- **Yhteistyön kannusteiden leikkaus on vaikuttanut suoraan myös yhteistyön tuloksiin ja vaikutuksiin.**

BUSINESS FINLAND

Vaikuttavuutta ei saada ilman asiantuntemusta

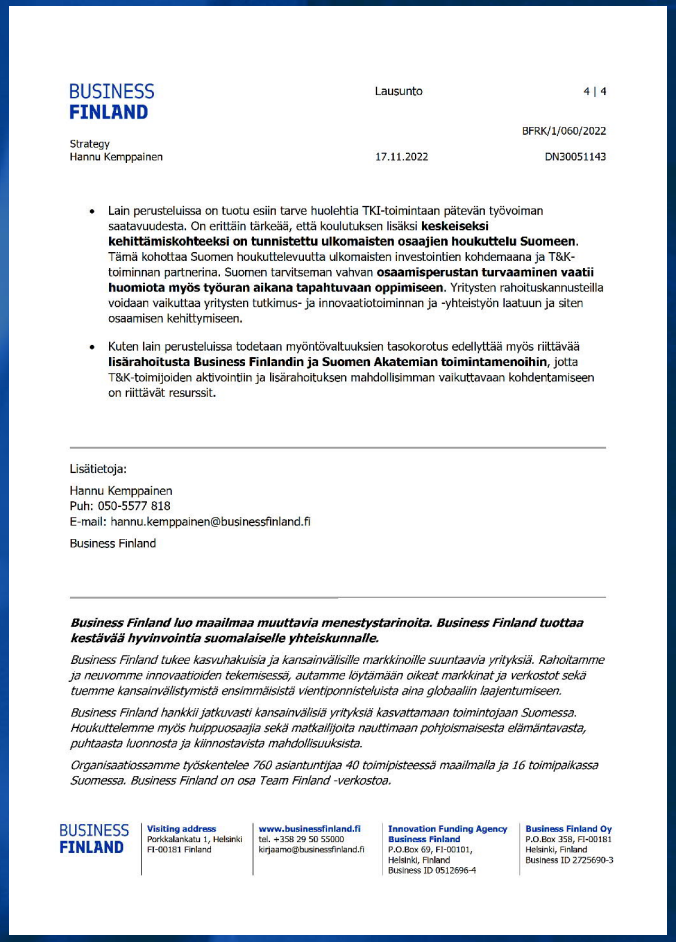

BUSINESS FINLAND

Lausunto 4 | 4

BFRK/1/060/2022

Strategy
Hannu Kemppainen 17.11.2022 DN30051143

- Lain perusteluissa on tuotu esiin tarve huolehtia TKI-toimintaan pätevän työvoiman saatavuudesta. On erittäin tärkeää, että koulutuksen lisäksi **keskeiseksi kehittämiskohteeksi on tunnistettu ulkomaisten osaajien houkuttelu Suomeen**. Tämä kohottaa Suomen houkuttelevuutta ulkomaisten investointien kohdemaana ja T&K-toiminnan partnerina. Suomen tarvitseman vahvan **osaamisperustan turvaaminen vaatii huomiota myös työuran aikana tapahtuvaan oppimiseen**. Yritysten rahoituskannusteilla voidaan vaikuttaa yritysten tutkimus- ja innovaatiotoiminnan ja -yhteistyön laatuun ja siten osaamisen kehittymiseen.
- Kuten lain perusteluissa todetaan myöntövaltuuksien tasokorotus edellyttää myös riittävää **lisärahoitusta Business Finlandin ja Suomen Akatemian toimintamenoihin**, jotta T&K-toimijoiden aktivointiin ja lisärahoituksen mahdollisimman vaikuttavaan kohdentamiseen on riittävät resurssit.

Lisätietoja:

Hannu Kemppainen
Puh: 050-5577 818
E-mail: hannu.kemppainen@businessfinland.fi
Business Finland

Business Finland luo maailmaa muuttavia menestystarinoita. Business Finland tuottaa kestävää hyvinvointia suomalaiselle yhteiskunnalle.

Business Finland tukee kasvuhakuisia ja kansainvälisille markkinoille suuntaavia yrityksiä. Rahoitamme ja neuvomme innovaatioiden tekemisessä, autamme löytämään oikeat markkinat ja verkostot sekä tuemme kansainvälistymistä ensimmäisistä vientiponnisteluista aina globaaliin laajentumiseen.

Business Finland hankkii jatkuvasti kansainvälisiä yrityksiä kasvattamaan toimintojaan Suomessa. Houkuttelemme myös huippuosaajia sekä matkailijoita nauttimaan pohjoismaisesta elämäntavasta, puhtaasta luonnosta ja kiinnostavista mahdollisuuksista.

Organisaatiossamme työskentelee 760 asiantuntijaa 40 toimipisteessä maailmalla ja 16 toimipaikassa Suomessa. Business Finland on osa Team Finland -verkostoa.

BUSINESS FINLAND | Visiting address Porkkalankatu 1, Helsinki FI-00181 Finland | www.businessfinland.fi tel. +358 29 50 55000 kirjaamo@businessfinland.fi | Innovation Funding Agency Business Finland P.O.Box 69, FI-00101, Helsinki, Finland Business ID 0512696-4 | Business Finland Oy P.O.Box 358, FI-00181 Helsinki, Finland Business ID 2725690-3

On tärkeä huolehtia TKI-toimintaan pätevän työvoiman saatavuudesta.

- **Koulutuksen lisäksi keskeinen kehittämiskohde on ulkomaisten osaajien houkuttelu Suomeen.**
- **Suomen tarvitseman vahvan osaamisperustan turvaaminen vaatii huomiota myös työuran aikana tapahtuvaan oppimiseen.**

Myöntövaltuuksien tasokorotus edellyttää myös riittävää lisärahoitusta Business Finlandin ja Suomen Akatemian toimintamenoihin.

- **Vaikuttavuuden turvaamiseksi tarvitaan asiantuntevat resurssit T&K-toimijoiden aktivointiin ja lisärahoituksen vaikuttavaan kohdentamiseen.**

BUSINESS FINLAND

SUOMI NÄYTTÄÄ TIEN TULEVAISUUTEEN

ON AIKA AJATELLA

ISOSTI!

Lisätiedot:

- Hannu Kemppainen,
  johtaja
  050 557 7818
  hannu.Kemppainen@businessfinland.fi

Yritysten ja yritysvetoisen tutkimuksen kannusteet ovat Suomessa tutkitusti vaikuttavia

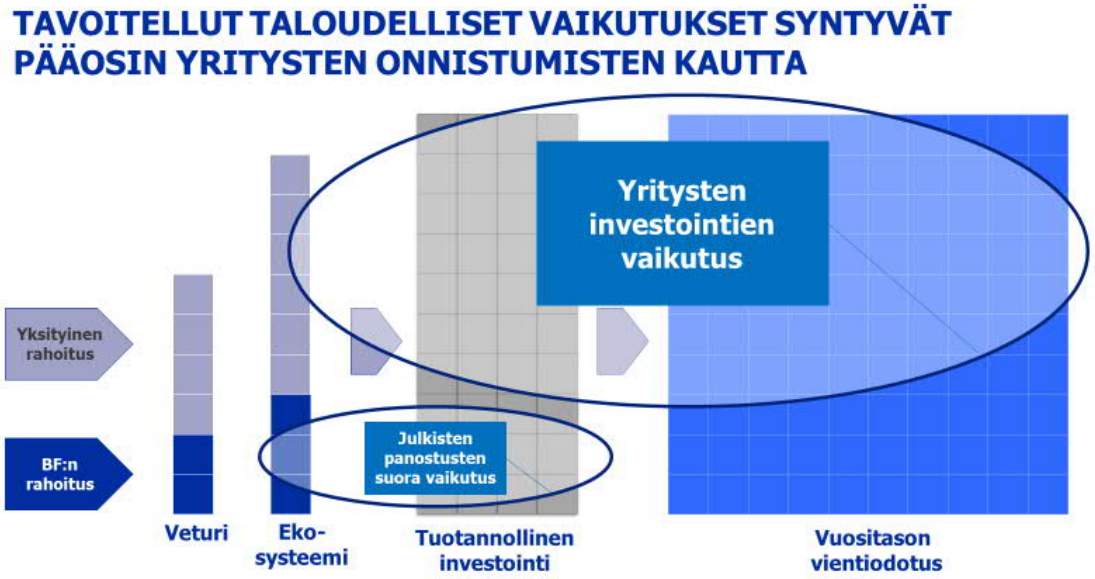

- Business Finland (ex. Tekes) on ollut 80-luvulta alkaen jakamassa riskiä 70 %:ssa Suomen merkittävistä innovaatioista
- Prosentin kasvu t&k-tukieuroissa nostaa yritysten t&k-intensiteettiä noin 2,5 %
- Julkinen t&k-rahoitus lisäsi yritysten t&k-työntekijöiden määrää keskimäärin 16 %
- T&k-tuki kasvattaa merkittävästi innovaatioiden todennäköisyyttä
- Yhtä julkista t&k-tukieuroa kohti yritykset ovat lisänneet t&k-panostaan 2 eurolla
- Tutukitusti tehokkainta innovaatiopolitiikkaa on t&k-tukien kohdentaminen yrityksille, joiden innovaatiokapasiteetti on korkein

Lähdelinkit: https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/tietoa-meista/tulokset-ja-vaikutukset